Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

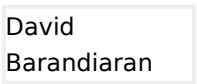
David Barandiaran Iturriotz

Amasa-Villabona, Gipuzkoa (1927)

David Barandiaran

Aurkibidea

Biografia

Andoaingo Kale Nagusian jaioa. Gerra garaian familia Frantziara joan zen ihesi. Villabonara ezkondu zen, eta bertan bizi izan da ordutik. Taxidermista eta ornitologoa, batez ere txori kontuez aritu ginen berarekin. Margolaria ere bada: 2012an erakusketa jarri zuen Amasa-Villabonan, ornitologia eta margolaritza uztartuta.

Zintak

VIL-027

- **Proiektua**: Euskal Herriko txori eta animaliak
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Etxeberria, Idoia - Sarasua Aranberri, Asier
- **Data**: 2015-07-15
- **Iraupena**: 69 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Kodifikatzailea**: Lizeaga, Irati

VIL-028

- **Proiektua**: Euskal Herriko txori eta animaliak
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Etxeberria, Idoia - Sarasua Aranberri, Asier
- **Data**: 2015-07-15
- **Iraupena**: 78 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Kodifikatzailea**: Lizeaga, Irati

VIL-031

- **Proiektua**: Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Etxeberria, Idoia
- **Data**: 2015-12-18
- **Iraupena**: 52 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Kodifikatzailea**: Unamuno, Arianne

VIL-032

- **Proiektua**: Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Etxeberria, Idoia
- **Data**: 2015-12-18
- **Iraupena**: 66 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Kodifikatzailea**: Lizeaga, Irati

Pasarteak

1. Estolda azpian bonbardaketatik salbu

- **Erref**: VIL-027/003
- **Iraupena**: 0:02:41. **Hasi**: 00:01:53. **Bukatu**: 00:04:34
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:
Gerratik Oriora eta Mundakara egin zuten ihes. Behin, mendian zela, hegazkinak etorri ziren Gernika bonbardatzera eta estolda azpian ezkutatu zen.

2. Bizkaia-Kantabria-Frantzia

- **Erref**: VIL-027/004
- **Iraupena**: 0:02:18. **Hasi**: 00:04:34. **Bukatu**: 00:06:52
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra

Laburpena:
Bilbora joan ziren Mundakatik, eta ondoren Castrourdialesera.

3. Anaia zaharrena gudari

- **Erref**: VIL-027/005
- **Iraupena**: 0:02:00. **Hasi**: 00:06:52. **Bukatu**: 00:08:52
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:
Teruelen egon zen anai zaharrena. Hamar anai-arreba ziren orduan.

4. Frantsesak laguntzera joaten ziren

- **Erref**: VIL-027/006
- **Iraupena**: 0:02:12. **Hasi**: 00:08:52. **Bukatu**: 00:11:04
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak
- Euskara » Euskararen egoera
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Gerratik itzulera

Laburpena:
Eskuineko jende asko zegoen Frantzian. Elizara zapia eta txanoa jantzita joaten ziren. Herrira bueltatzean, txapelgorriak ezagutu zituzten, eta falangistek euskaraz ez hitz egiteko esan zieten.

5. Ezkutuan, baina euskaraz

- **Erref**: VIL-027/007
- **Iraupena**: 0:01:26. **Hasi**: 00:11:04. **Bukatu**: 00:12:30
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:
Bai familian eta baita lagunekin ere euskaraz egiten zuen Davidek, eta Andoain Villabona baino euskaldunagoa dela dio.

6. "Gerran irabazten da dirua"

- **Erref**: VIL-027/008
- **Iraupena**: 0:02:43. **Hasi**: 00:12:30. **Bukatu**: 00:15:13
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ekonomia gerra garaian
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Tolosaldeko lantegiak

Laburpena:
Laborde fabrika militarizatu eta diru asko irabazten hasi zen. Daviden moduan, Martin Ugalde ere bertan ibili zen lanean.

7. Nolakoa zen Martin Ugalde?

- **Erref**: VIL-027/009
- **Iraupena**: 0:01:34. **Hasi**: 00:15:13. **Bukatu**: 00:16:47
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Aisia » Kultura » Idaztea

Laburpena:
Villabonako emakume batekin ezkondu zen Martin Ugalde. Venezuelara joan zen eta bertan hasi zen idazten.

8. Gernikako bonbardaketa, kasualitatea?

- **Erref**: VIL-027/010
- **Iraupena**: 0:01:15. **Hasi**: 00:16:47. **Bukatu**: 00:18:02
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerrako administrazioa
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:
Dena antolatuta zutela kontatzen du, gazte batzuk planoak egiten ibili zirela, bonbak nora bota erabakitzen.

9. Txorien afizioa I

- **Erref**: VIL-027/011
- **Iraupena**: 0:01:34. **Hasi**: 00:18:02. **Bukatu**: 00:19:36
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Natura » Fauna » Hegaztiak
- Aisia

Laburpena:
Aitari txoriak asko gustatzen zitzaizkion, eta eskolako maisu batek txoriak disekatzeko aukera eman zien, afizioa garatzeko aukera izan zuen horrela.

10. Txorien afizioa II

- **Erref**: VIL-027/012
- **Iraupena**: 0:01:52. **Hasi**: 00:19:36. **Bukatu**: 00:21:28
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Natura » Fauna » Hegaztiak

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

11. Marokon ere txoriak

- **Erref**: VIL-027/013
- **Iraupena**: 0:02:22. **Hasi**: 00:21:28. **Bukatu**: 00:23:50
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza
- Natura » Fauna » Hegaztiak

Laburpena:
Txoriak sarez nola harrapatzen zituzten kontatzen du.

12. San Martin egunean festa Laborden

- **Erref**: VIL-027/014
- **Iraupena**: 0:01:00. **Hasi**: 00:23:50. **Bukatu**: 00:24:50
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Natura » Fauna » Hegaztiak
- Aisia » Jai-giroa » San Martin
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Tolosaldeko lantegiak

Laburpena:
Txoriak askatzen zituzten San Martin egunean.

13. Txorien migrazioak

- **Erref**: VIL-027/016
- **Iraupena**: 0:02:08. **Hasi**: 00:25:01. **Bukatu**: 00:27:09
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Natura » Fauna » Hegaztiak

Laburpena:
Txorien pase edo migrazioez dihardu.

14. Gaur egungo arrantza

- **Erref**: VIL-027/017
- **Iraupena**: 0:01:22. **Hasi**: 00:27:09. **Bukatu**: 00:28:31
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Errekako arrantza eta ehiza
- Itsasoa » Arrantzontziko bizimodua eta lanak » Arrantza-orokorra

Laburpena:
Errekak eta itsasoa bere iritziz nola birpopulatu behar den kontatzen du.

15. Txoriak ligaz harrapatzea

- **Erref**: VIL-027/019
- **Iraupena**: 0:01:32. **Hasi**: 00:28:41. **Bukatu**: 00:30:13
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Natura » Fauna » Hegaztiak

Laburpena:
Zuhaitz adarretan ziriak jarriz ehizatzen zituzten.

16. Txoriak Marokotik Madrilera

- **Erref**: VIL-027/020
- **Iraupena**: 0:01:03. **Hasi**: 00:30:13. **Bukatu**: 00:31:16
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza
- Natura » Fauna » Hegaztiak

Laburpena:
Marokon soldadu egon zen garaian, bertakoek harrapatzen zituzten txoriak Madrilera bidaltzen zituztela kontatzen du Davidek.

17. "Kaiolarik gabeko etxerik ez zen"

- **Erref**: VIL-027/021
- **Iraupena**: 0:01:33. **Hasi**: 00:31:16. **Bukatu**: 00:32:49
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Natura » Fauna » Hegaztiak
- Natura » Fauna » Etxeko animaliak

Laburpena:
Garai batean oso ohikoa zen etxean txoriak edukitzea, gaur egun zakurrak dituzten bezalaxe.

18. Txori emeak eraztun bidez markatzen zituzten

- **Erref**: VIL-027/022
- **Iraupena**: 0:02:45. **Hasi**: 00:32:49. **Bukatu**: 00:35:34
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Natura » Fauna » Hegaztiak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

19. Txoriak harrapatzeko sareak

- **Erref**: VIL-027/023
- **Iraupena**: 0:00:52. **Hasi**: 00:35:34. **Bukatu**: 00:36:26
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Natura » Fauna » Hegaztiak

Laburpena:
Sare japoniar batzuk eman zizkieten txoriak harrapatzeko. Modu hau oso "garbia" dela dio.

20. Txori berezirik inoiz harrapatu al duzu?

- **Erref**: VIL-027/025
- **Iraupena**: 0:00:42. **Hasi**: 00:36:25. **Bukatu**: 00:37:07
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Natura » Fauna » Hegaztiak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

21. Txorien izenak eta bariazioak

- **Erref**: VIL-027/027
- **Iraupena**: 0:00:44. **Hasi**: 00:37:28. **Bukatu**: 00:38:12
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Natura » Fauna » Hegaztiak
- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:
Txolarra, horma-txoria... Herrien arabera izenak aldatu egiten dira.

22. Non ikasi dituzu txorien izenak?

- **Erref**: VIL-027/029
- **Iraupena**: 0:00:32. **Hasi**: 00:38:57. **Bukatu**: 00:39:29
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Natura » Fauna » Hegaztiak
- Aisia

Laburpena:
Aitarekin eta liburuen bidez ikasi ditu txorien izenak.

23. Txoriak ikusteko egiten zuen goardia soldadutzan

- **Erref**: VIL-027/031
- **Iraupena**: 0:01:41. **Hasi**: 00:53:20. **Bukatu**: 00:55:01
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza
- Natura » Fauna » Hegaztiak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:
Soldadutzara joan zenean, txoriak ikusteko egiten zituen goardiak. Egun batean, portuges bat topatu zuen txoriak harrapatzen.

24. "El tío de los bichos"

- **Erref**: VIL-027/032
- **Iraupena**: 0:01:48. **Hasi**: 00:55:01. **Bukatu**: 00:56:49
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Natura » Fauna » Hegaztiak
- Fauna » Natura » Basoko animaliak » Zomorroak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:
Intsektuak aztertzea ere gustatzen zitzaion, batez ere tximeleta eta kakalardoak. Behin Correoseko nagusiaren bisita jaso zuen, jasotako intsektuak ikusi nahian.

25. Zozo hego-gorria

- **Erref**: VIL-031/001
- **Iraupena**: 0:01:41. **Hasi**: 00:00:00. **Bukatu**: 00:01:41
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Natura » Fauna » Hegaztiak

Laburpena:
Zozo hego-gorriaren kantua, marrazkia eta honi buruzko azalpenak.

26. Zozoa

- **Erref**: VIL-031/002
- **Iraupena**: 0:02:30. **Hasi**: 00:01:41. **Bukatu**: 00:04:11
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Natura » Fauna » Hegaztiak

Laburpena:
Zozoaren kantua, marrazkia eta honi buruzko azalpenak.

27. Benarriza

- **Erref**: VIL-031/004
- **Iraupena**: 0:01:54. **Hasi**: 00:05:17. **Bukatu**: 00:07:11
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Natura » Fauna » Hegaztiak

Laburpena:
Benarriz edo xarlazalearen kantua, irudia eta honi buruzko azalpena.

28. Karnaba

- **Erref**: VIL-031/006
- **Iraupena**: 0:03:00. **Hasi**: 00:07:38. **Bukatu**: 00:10:38
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Natura » Fauna » Hegaztiak

Laburpena:
Karnabaren kantua, marrazkia eta honi buruzko azalpena.

29. Karnabari buruzkoak

- **Erref**: VIL-031/007
- **Iraupena**: 0:04:03. **Hasi**: 00:10:38. **Bukatu**: 00:14:41
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Natura » Fauna » Hegaztiak

Laburpena:
Karnabak habian hartu eta etxean hazi egiten zituzten. Kaiolan karnabak zergatik hiltzen diren azaltzen du. Arrak abesten du.

30. Txori arren dotorezia

- **Erref**: VIL-031/008
- **Iraupena**: 0:02:02. **Hasi**: 00:14:41. **Bukatu**: 00:16:43
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Natura » Fauna » Hegaztiak

Laburpena:
Arra dotoreena izaten da, emeak erakartzeko. Pertsonetan alderantziz izaten da orain baina ez da hala izan beti; marrazkilari eta eskultoreen adibideak jartzen ditu.

31. Txoka

- **Erref**: VIL-031/010
- **Iraupena**: 0:02:58. **Hasi**: 00:17:04. **Bukatu**: 00:20:02
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Natura » Fauna » Hegaztiak

Laburpena:
Txokaren kantua, marrazkia eta honi buruzko azalpena.

32. Txantxangorria

- **Erref**: VIL-031/012
- **Iraupena**: 0:02:16. **Hasi**: 00:20:29. **Bukatu**: 00:22:45
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Natura » Fauna » Hegaztiak

Laburpena:
Txantxangorriaren kantua, marrazkia eta honi buruzko azalpena. Euskal Herriko txoririk maiteena, lehendabizi esnatzen dena eta azkena lotaratzen dena.

33. Txantxangorria eta kukua

- **Erref**: VIL-031/013
- **Iraupena**: 0:01:44. **Hasi**: 00:22:45. **Bukatu**: 00:24:29
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Natura » Fauna » Hegaztiak

Laburpena:
Txantxangorriari kukuak arrautza jartzen dio habian. Beste txori batzuei ere jartzen die. Hamabi-hamalau arrautza jartzen ditu kukuak. Kukua arrautzatik besteak baino lehen jaiotzen denez, inguruko arrautzak kabitik bota egiten ditu.

Transkripzioa
-Txantxangorriaren kabian...besten batek...
- Kukuba. Kukubak jartzen dio asko. Ta beste ba...beste batzueidi’re bai. Kukubak ekibokaziyo haundiyak jende askok...”kukuba nola izango da asko, arrautza bakarra jartzen dik eta!”. Hiri arrautzak zenek esan dik bakarra jartzen dula? Bakarra jartzen ziok kabi bati! Baiño hamabi-hamalau arrautz itten dizkik eta lurrean uzten dizkit. Harek kabiya billatuko du baiña bakitte eh gutxi gorabehera ze kolore o ze...ze tamaña ta zea...hari jarriko dio eh! Jarriko dio arrautza hua, ta jeneralmente ekoiziyua...lenao jaiotzen da kukubana. Kuriosua da eh, zeatikan hoi? Zeatik hua jaiotzen da aurrena, ta han don inguru guztik heguakin dan...dana bota itten dittu, bea jabetzen da. Hoi hala da.
- Eta hori txantxangorriari hori gertatzen zaio orduan?
- Txantxangorriyai bai, beste bazuni’re bai eh! Kukurruka ta hoiei

ta...hoiei’e jartzen dizkiye baiño! Txantxangorriyai’re jartzen dio.
-Bai, kantuak ere badaude eh, horrekin...hori esaten dutenak.
Txantxangorriai...kukua kabian...jartzen diola...arrautza jartzen diola ta...
- Bai, bai, bai, bai. Geo han bestia baldin bado hola... bota iten dittu heguakin hola...zea...bota iten dittu. Eta...hantxe, hua...huaa eten, be... eten behari janaria eman ez ta...kukubak hoi du. Geo beste bat da “el quirrial” o kukuban berdiña iten...beste bat badao holaxe iten duna. Baiñon guk hemen ezautzen deu kukuba asko.

34. Txantxangorria oso maitea Euskal Herrian

- **Erref**: VIL-031/014
- **Iraupena**: 0:01:49. **Hasi**: 00:24:29. **Bukatu**: 00:26:18
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Natura » Fauna » Hegaztiak

Laburpena:
Txantxangorria oso maitea izan da. Basagizonentzat iratzargailua izaten zen. Papar gorriaren kontua azaltzen du. Neguan ere gogor mantentzen da.

35. Pintxina edo txonta

- **Erref**: VIL-031/016
- **Iraupena**: 0:01:44. **Hasi**: 00:27:14. **Bukatu**: 00:28:58
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Natura » Fauna » Hegaztiak

Laburpena:
Pintxina edo txontaren kantua, marrazkia eta honi buruzko azalpena.

36. Urretxindorra

- **Erref**: VIL-031/018
- **Iraupena**: 0:03:29. **Hasi**: 00:29:22. **Bukatu**: 00:32:51
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Natura » Fauna » Hegaztiak

Laburpena:
Urretxindorraren kantua, marrazkia eta honi buruzko azalpena.

37. Txirta

- **Erref**: VIL-031/020
- **Iraupena**: 0:01:18. **Hasi**: 00:33:17. **Bukatu**: 00:34:35
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Natura » Fauna » Hegaztiak

Laburpena:
Txirtaren kantua, marrazkia eta honi buruzko azalpena.

38. Txorrua

- **Erref**: VIL-031/021
- **Iraupena**: 0:02:20. **Hasi**: 00:34:35. **Bukatu**: 00:36:55
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Natura » Fauna » Hegaztiak

Laburpena:
Txorru-txoriaren kantua, marrazkia eta honi buruzko azalpena. Aitari gertatutakoa kontatzen du.

39. Otatxiboa edo lezkaria

- **Erref**: VIL-031/023
- **Iraupena**: 0:01:07. **Hasi**: 00:37:50. **Bukatu**: 00:38:57
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Natura » Fauna » Hegaztiak

Laburpena:
Lezkari edo otatxiboaren kantua, marrazkia eta honi buruzko azalpena.

40. Ahatea

- **Erref**: VIL-031/025
- **Iraupena**: 0:02:27. **Hasi**: 00:39:39. **Bukatu**: 00:42:06
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Natura » Fauna » Hegaztiak

Laburpena:
Ahatearen kantua, marrazkia eta honi buruzko azalpena. Garai batean gutxituta zeudela eta, nola atera zituzten. Ilobekin gertatutako pasarte barregarria kontatzen du.

41. Urre-txirria

- **Erref**: VIL-031/027
- **Iraupena**: 0:03:04. **Hasi**: 00:42:29. **Bukatu**: 00:45:33
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Natura » Fauna » Hegaztiak

Laburpena:
Urre-txirriaren kantua, marrazkia eta honi buruzko azalpena.

42. Pagausoa

- **Erref**: VIL-031/029
- **Iraupena**: 0:01:09. **Hasi**: 00:45:56. **Bukatu**: 00:47:05
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Natura » Fauna » Hegaztiak

Laburpena:
Pagausoaren marrazkia eta honi buruzko azalpena. Etxalarren nola ehizatzen dituzten kontatzen du.

43. Usapala

- **Erref**: VIL-031/030
- **Iraupena**: 0:00:53. **Hasi**: 00:47:05. **Bukatu**: 00:47:58
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Natura » Fauna » Hegaztiak

Laburpena:
Usapalaren marrazkia eta honi buruzko azalpena.

44. Eskinosoa

- **Erref**: VIL-031/031
- **Iraupena**: 0:01:44. **Hasi**: 00:47:58. **Bukatu**: 00:49:42
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Natura » Fauna » Hegaztiak

Laburpena:
Eskinosoaren marrazkia eta honi buruzko azalpena.

45. Eperra

- **Erref**: VIL-031/032
- **Iraupena**: 0:00:46. **Hasi**: 00:49:42. **Bukatu**: 00:50:28
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Natura » Fauna » Hegaztiak

Laburpena:
Eperraren marrazkia eta honi buruzko azalpena.

46. Mokokerra

- **Erref**: VIL-031/033
- **Iraupena**: 0:01:32. **Hasi**: 00:50:28. **Bukatu**: 00:52:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Natura » Fauna » Hegaztiak

Laburpena:
Mokoker edo pikuokerraren marrazkia eta honi buruzko azalpena.

47. "Ezkur urtea elur urtea"

- **Erref**: VIL-032/002
- **Iraupena**: 0:03:49. **Hasi**: 00:00:29. **Bukatu**: 00:04:18
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Gertaera izugarriak eta ezbeharrak

Laburpena:
Ezkondu zen urtean elurte bat egon zen, non tenperatura zero azpitik 15 gradura iritsi zen. Ondorioz, ia zuhaitz gabe gelditu ziren inguruan.

48. Villabonako Subijana lantegia

- **Erref**: VIL-032/003
- **Iraupena**: 0:01:59. **Hasi**: 00:04:18. **Bukatu**: 00:06:17
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Tolosaldeko lantegiak

Laburpena:
Kotoi-industria zegoen Villabonan, baita paper-fabrika eta tailer asko ere.

49. Villabonan arrosarioa erdaraz

- **Erref**: VIL-032/004
- **Iraupena**: 0:01:13. **Hasi**: 00:06:17. **Bukatu**: 00:07:30
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren jarrera

Laburpena:
Andoain euskaldunagoa zen Villabona baino. Aita Larramendiren eraginaz hitz egiten du.

50. Villabonako dendak

- **Erref**: VIL-032/005
- **Iraupena**: 0:02:02. **Hasi**: 00:07:30. **Bukatu**: 00:09:32
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Tolosaldeko lantegiak

Laburpena:
Kandelak egiten zituzten, tindategiak... Bi paper-lantegi zeuden.

51. Lehengo lanbideak

- **Erref**: VIL-032/006
- **Iraupena**: 0:03:06. **Hasi**: 0:09:32. **Bukatu**: 00:12:38
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Antzinako lanbideak

Laburpena:
Villabonako ferratzailea, pregolairia,

52. Txikiteoa eta arrain-saltzaileak

- **Erref**: VIL-032/007
- **Iraupena**: 0:03:37. **Hasi**: 00:12:38. **Bukatu**: 00:16:15
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Tabernak eta jatetxeak
- Lanbideak » Batetik bestera zebiltzanak

Laburpena:
Taberna eta sagardotegi ugari zegoen inguruan. Oriotik arraina saltzera etortzen ziren emakumeak, neurria platera zelarik.

53. Lan ugari lantegietan

- **Erref**: VIL-032/008
- **Iraupena**: 0:02:20. **Hasi**: 00:16:15. **Bukatu**: 00:18:35
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Kanpoko jendearekin harremana
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Tolosaldeko lantegiak

Laburpena:
Kanpoko jende asko etorri zen herrira lanera.

54. Lantegiak gerran aberastu

- **Erref**: VIL-032/009
- **Iraupena**: 0:01:19. **Hasi**: 00:18:35. **Bukatu**: 00:19:54
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Kanpoko jendearekin harremana
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ekonomia gerra garaian

Laburpena:
Laborde lantegia gerra garaian aberastu zen, jende ugarik egiten zuen bertan lan, espoletak ekoizten.

55. Kanpotarrak ongi integratu al ziren?

- **Erref**: VIL-032/011
- **Iraupena**: 0:01:19. **Hasi**: 00:20:04. **Bukatu**: 00:21:23
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ekonomia gerra garaian

Laburpena:
Bananduta egoten ziren kanpotarrak eta bertakoak, kanpotarrak Francoren aldekoak baitziren gehienak.

56. Aita nazionalista

- **Erref**: VIL-032/012
- **Iraupena**: 0:03:32. **Hasi**: 00:21:23. **Bukatu**: 00:24:55
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:
Gerra garaian, David umea zela, Ihes egin zuten Andoaindik. Oriora joan ziren lehendabizi, eta ondoren Mundakara. Mendian zirela, alemaniarren hegazkinak ikusi eta ezkutatu egin behar izan ziren.

57. Gudariak etxean

- **Erref**: VIL-032/013
- **Iraupena**: 0:01:25. **Hasi**: 00:24:55. **Bukatu**: 00:26:20
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina

Laburpena:
Frantziara joan ziren Mundakatik. Lagunek Errusiara egin zuten ihes. Martin Ugalde Laborden langilea zen, eta Venezuelara joan zen gerra pasatutakoan.

58. Elizara txapela buruan

- **Erref**: VIL-032/014
- **Iraupena**: 0:01:28. **Hasi**: 00:26:20. **Bukatu**: 00:27:48
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak » Komunistak
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra

Laburpena:
Frantzian komunistek laguntzen zituzten. Elizara joaten ziren. Eskuindarrak txapela jantzita joaten zirela ikusi eta amak ere txapelak egin zituen elizara joateko.

59. Frantzian familia osoa erbestean

- **Erref**: VIL-032/015
- **Iraupena**: 0:00:51. **Hasi**: 00:27:48. **Bukatu**: 00:28:39
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra
- Lanbideak » Neskameak
- Lanbideak

Laburpena:
Ama eta alabak neskame lanetan ibiltzen ziren. Aita, ordea, ospitalean ibili zen erizain.

60. Frantziatik itzultzean ezin euskaraz hitz egin

- **Erref**: VIL-032/016
- **Iraupena**: 0:01:02. **Hasi**: 00:28:39. **Bukatu**: 00:29:41
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak » Falangistak
- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:
Frantziatik itzuli ziren, txapelgorriek besoa altxatzeko eskatu zieten. Falangista batek Davidi euskaraz ez hitz egiteko esan zion.

61. Txapelgorriak musikaritzat

- **Erref**: VIL-032/017
- **Iraupena**: 0:00:25. **Hasi**: 00:29:41. **Bukatu**: 00:30:06
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak » Falangistak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:
Flechas y Pelayoseko txapelgorriak musikaritzak jo zituzten David eta lagunek.

62. Erbestetik bueltan, arazorik bai?

- **Erref**: VIL-032/018
- **Iraupena**: 0:01:37. **Hasi**: 00:30:06. **Bukatu**: 00:31:43
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Gerratik itzulera
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:
Etxea zigilatu egin zieten, dirudik ez baitzuten. Hortaz, senide baten etxean egon ziren bizitzen. Senideei eskerrak biziraun zuen familiak.

63. Inguruko eskolak: tolosakoa, La Salle.

- **Erref**: VIL-032/019
- **Iraupena**: 0:00:49. **Hasi**: 00:31:43. **Bukatu**: 00:32:32
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Euskara » Euskararen egoera
- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bestelako kantak

Laburpena:
La Sallen "cara al sol" abestu behar izaten zuten. Irakasle arabar batek Zeledoni buruzko abestiak irakatsi zizkien.

64. Labordeko lehenengo langileetako bat

- **Erref**: VIL-032/020
- **Iraupena**: 0:01:54. **Hasi**: 00:32:32. **Bukatu**: 00:34:26
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Langileen arteko harremana eta langile-mugimenduak
- Ekonomia eta industria » Langileentzat zerbitzuak
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Tolosaldeko lantegiak

Laburpena:
Hamalau urterekin hasi zen Laborde lantegian lanean. Lanbidea ikasteko eskola zabaldu zuten bertan, eta David hara joan zen.

65. "Nazionalistak eta karlistak muturjoka"

- **Erref**: VIL-032/022
- **Iraupena**: 0:02:05. **Hasi**: 00:37:50. **Bukatu**: 00:39:55
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak » Erreketeak
- Politika » Jarrera politikoak » Karlismoa, liberalismoa

Laburpena:
Herria bertan ideologikoki bananduta zegoen. ABESTIA.

66. Aitak kargurik al zuen?

- **Erref**: VIL-032/024
- **Iraupena**: 0:01:02. **Hasi**: 00:41:12. **Bukatu**: 00:42:14
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Tolosaldeko lantegiak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:
Aitak kotoi-lantegian egiten zuen lan. Batzokira joaten ziren bera gaztea zenean.

67. Zeutara joan zen soldadutzan

- **Erref**: VIL-032/025
- **Iraupena**: 0:01:21. **Hasi**: 00:42:14. **Bukatu**: 00:43:35
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza
- Politika » Jarrera politikoak
- Politika » Jarrera politikoak » Erreketeak

Laburpena:
Barakaldoko lagun bat egin zuen soldadutzan. Bere aita nazionalista zela jakinaraziz gutun bat bidali zuten Zeutara.

68. Anaia zaharra gudari

- **Erref**: VIL-032/029
- **Iraupena**: 0:01:02. **Hasi**: 00:46:34. **Bukatu**: 00:47:36
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:
Teruelen barrena ibili zen bere anaia, "batallon de trabajadores" barnean.

69. Emaztearen aita fusilatu egin zuten

- **Erref**: VIL-032/031

- **Iraupena**: 0:03:05. **Hasi**: 00:50:00. **Bukatu**: 00:53:05
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:
Frantziara ihes egin zuten paper-lantegiko zenbaitek, eta, emaztearen aita, Euskal Herrira bueltatu nahian, fusilatu egin zuten.

70. Txorixo izaki beldurgarria eta "sacamantecas"

- **Erref**: VIL-032/033
- **Iraupena**: 0:02:37. **Hasi**: 00:54:03. **Bukatu**: 00:56:40
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak

Laburpena:
Jende aberatsak egiten zuen odol transfusioa dela eta asmatu zen "sacamantecasen" ipuina. Txiroen odola aberatsentzat zen.

71. Zizurkilen gauez "sacamantecas" eta sorginak

- **Erref**: VIL-032/034
- **Iraupena**: 0:01:03. **Hasi**: 00:56:40. **Bukatu**: 00:57:43
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak

Laburpena:
Jendea mozorrotu eta kalera irteten ziren jendea beldurtzera.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-10-30

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com